

Kultūras attīstības plāns

Normatīvais pamats:

Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas:

5. punkts nosaka pašvaldības pienākumus sniegt iedzīvotājiem daudzveidīgu kultūras piedāvājumu un iespēju piedalīties kultūras dzīvē, sekmēt pašvaldības teritorijā esošā kultūras mantojuma saglabāšanu un sniegt atbalstu kultūras norisēm.

Pašvaldību likuma 8. panta pirmā daļa nosaka Rīgas pašvaldības pienākumu pildīt galvaspilsētas funkcijas, t.sk.:

1. punktā nosaka pienākumu uzturēt pašvaldībai piederošos nacionālās reprezentācijas objektus;
2. punktā - piedalīties starptautiski un nacionāli nozīmīgu pasākumu organizēšanā;
3. punktā nosaka pienākumu piedalīties valsts un starptautiskas nozīmes vēstures objektu, nacionālās nozīmes kultūrvēsturisko objektu, kā arī kultūras infrastruktūras uzturēšanā un attīstīšanā.

Rīga neapšaubāmi ir pilsēta, kur Latvijas mērogam ir ļoti augsta kultūras dzīves koncentrācija. Te atrodas vairums valsts kultūras institūcijas, te valsts, pašvaldība un privātpersonas organizē vairumu starptautiski un nacionāli nozīmīgu kultūras norišu. Te notiek Dziesmusvētku galvenie koncerti u.tt.

Rīgas pašvaldības īpašumā ir vairākas valstiski īpaši nozīmīgas kultūras celtnes (piemēram, Dziesmusvētku estrāde, Nacionālais teātris, Nacionālais mākslas muzejs u.c.). Arī Rīgas akustiskās koncertzāles projekts tiek īstenots tā, ka tas būs Rīgas pašvaldības īpašums. Tomēr jāatzīst, ka Rīga kā nacionālas nozīmes kultūras objektu pārvaldnieks strādā pamatā kā valsts uzdotu pasūtījumu organizators un uzraugs, nevis kā mērķtiecīgs kultūras infrastruktūras attīstītājs. Pašvaldības pašas iniciatīva pieķerties kādas būtiskas, starptautiski vai nacionāli nozīmīgas problēmas risināšanai ir reta. Izpratne, ka kultūras infrastruktūra un kultūras norises nav tikai izdevumu postenis, bet pilsētas mēroga un attīstības rādītājs, pilsētas dzīves pamats, t.sk. nozīmīgs iedzīvotāju piesaistes magnēts, diemžēl pilsētas pārvaldē un pilsētas pašvaldību vadošos politiķos ir reta parādība.

Rīgas pašvaldības pašas kultūras dzīves organizācijas pamatmērķis līdz šim ir bijis uzturēt esošo aktivitāti. Rīgā strādā mūzikas un mākslas skolas, darbojas dažādu vecumu auditorijām domāti tautas mākslas kolektīvi. Rīgas pašvaldība cenšas organizēt izvērstu kultūras programmu, tomēr mēroga ziņā norises varētu būt apjomīgākas, ambiciozākas.

Rīga ir bijusi ļoti neaktīva publiskās ārtelpas aizpildīšanā ar mākslas objektiem. Vairums pēdējās desmitgadēs izvietoto objektu ir privātas vai kādu institūciju iniciatīvas.

Plāns:

Pašvaldība nodrošinās, ka Rīga būs izcilu kultūras pasākumu norises vieta. Rīdziniekiem būs lielas iespējas līdzdarboties tautas mākslā un Rīgā būs bagātīgs publiski pieejamu kultūras pasākumu

(gan Rīgas centrā, gan apkaimēs) norises kalendārs, kas turklāt mērķtiecīgi ņems vērā arī tūrisma veicināšanas uzdevumu. Rīga beidzot uzbūves akustisko koncertzāli un laikmetīgās mākslas muzeju.

1. Bagāta kultūras pasākumu programma

1. Pašvaldība nozīmīgi palielinās Rīgā organizēto ikgadējo kultūras pasākumu programmu, sadarbībā ar valsts, privātām un nevalstiskām kultūras institūcijām veidojot daudz izvērstāku, daudzveidīgāku programmu, īpaši pilsētas ārtelpā tajos gada mēnešos, kad to visracionālāk organizēt. Programmai rādīs visu kultūras daudzveidību, dodot telpu gan tautas mākslai, gan profesionāliem māksliniekiem, t.sk. laikmetīgai mākslai. Kultūras pasākumu programmai ir jābūt starptautiski nozīmīgai, apliecinot Rīgu kā Baltijas kultūras dzīves līderi.
2. Programmas nodrošināšanai Rīgas pašvaldība slēgs ilgāka termiņa sadarbības līgumus ar kultūras institūcijām un atbilstoši plānos pašas pašvaldības kultūras institūciju darbu. Līgumi radīs prognozējamību pašvaldības partneriem, dos iespēju piesaistīt nozīmīgākus mākslas pasaules notikumus. Programma ņems vērā nepieciešamību ar dažādu kultūras notikumu palīdzību arī stimulēt ārvalstu ienākošo tūrisma un mērķtiecīgi papildus atbalstīs aktivitātes ar šādu potenciālu.
3. Rīga pašvaldība atvērs ārtelpu mākslai, t.sk. veiks tēlniecības darbu konkursus un pasūtījumus, sadarbosies ar māksas izglītības iestādēm un dažādām kultūras institūcijām programmas izveidei.
4. Rīga mērķtiecīgi atbalstīs pašvaldības un privātā īpašumā esošo nozīmīgo arhitektonisko un kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu, veidojot izvērstu atbalsta programmu, saglabājot Rīgas vairāk nekā 820 gadu vēsturi nākamām paaudzēm. Pašvaldība atbalstīs Rīgas teritorijā atrodamo akreditēto privāto muzeju darbību (piemēram, Lipkes muzeju), novēršot valsts pieļauto kļūdu, ka ar 2025. gadu akreditētie privātie muzeji vairs bāzes finansējumu atsevišķi nesaņem.

2. Izcilība kultūrā

1. Pašvaldība izveidos īpašu budžeta un organizatorisku programmu izcilības atbalstam Rīgas kultūras dzīvē, dodot iespēju dažādu kultūras norišu organizētājiem saņemt nozīmīgu atbalstu konkursā, lai Rīgā varētu regulāri notikt daudzveidīgi, starptautiski nozīmīgi kultūras notikumi. Rīgas pašvaldība nevis gaidīs pieteikumus, bet pati aktīvi uzmeklēs izcilu norišu organizatorus, veidos ilglaicīgas un spēcīgas partnerības, lai nostiprinātu pasaules kultūras dzīvē Rīgas kā Baltijas kultūras dzīves centra lomu.
2. Rīgas pašvaldība nākamā domes sasaukuma laikā īstenos akustiskās koncertzāles uzbūves projektu. Rīga nākamā domes sasaukuma laikā būs iesākusi celt laikmetīgās mākslas muzeju, lai pabeigtu to iespējami ātrā laikā.

3. Mērķtiecīgs atbalsts Dziesmusvētku kustībai, tautas mākslai un mākslas un mūzikas izglītībai

1. Rīgas pašvaldība ievērojami palielinās atbalstu Dziesmusvētku kustībai Rīgā, atbalstot koru, deju kolektīvu, pūtēju orķestru, tautas daiļamatu studiju u.c. darbību, paredzot adekvātu finansējumu kolektīvu vadītājiem un personālam.
2. Rīga turpinās atbalstīt mākslas un mūzikas skolu darbību, turklāt stimulēs vispārizglītojošās skolas piedāvāt mākslas un mūzikas interešu izglītību, vienādi un nediskriminējoši atbalstot skolēnus, neatkarīgi no tā, vai tie apmeklē pašvaldības vai privātu interešu izglītības iestādi.